

Tarkastus

Sastamala, Tyrvään vanhakirkko

Pirkanmaan maakuntamuseo

Ulla Lähdesmäki 20.4.2010

Pirkanmaan maakuntamuseon tutkija Ulla Lähdesmäki teki 20.4.2010 tarkastuksen Sastamalaan Tyrvään Pyhän Olavin kirkolle. Käynnin syynä oli Kallialan kylän asukkaan 19.4.2010 tekemä ilmoitus siitä, että Pyhän Olavin kirkon kirkkotarhassa on käynnissä kaivutyöt. Koska ko. ajankohtana Sastamalan seurakunnan edustajaa ei enää tavoitettu, museo teki tarkastuksen seuraavana aamuna. Paikan päällä oli todettavissa, että kirkkotarhassa oli kaivettu kaapeliojaa kirkon koillis- ja itäpäässä. Kaivutyöt oli päätetty ja kaivanto täytetty.

Täytettyjen kaapelilinjojen kohdat tarkastettiin silmämääräisesti ja linjan sijainti merkittiin kartalle. Täyttömaan pinnassa erottui useissa kohdissa pienikokoisia tiilenpaloja, muutamia putkiluiden katkelmia (kirkon päädystä suoraan itään johtavan linjan kohdalta ja siitä etelään portille johtavalta linjalta) sekä kaksi rautanaulaa (KM 2010028, linjan kohdasta C).

Kaapelointityön oli teettänyt Sastamalan seurakunta, jota informoitiin asianmukaisesta menettelytavasta tällaista työhanketta suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Kartat:

Löydöt: KM 2010028 (kaksi rautanaulaa)

Digitaalikuvat:

Tampere 15.12.2010

Ulla Lähdesmäki

Tyrvään vanhakirkko

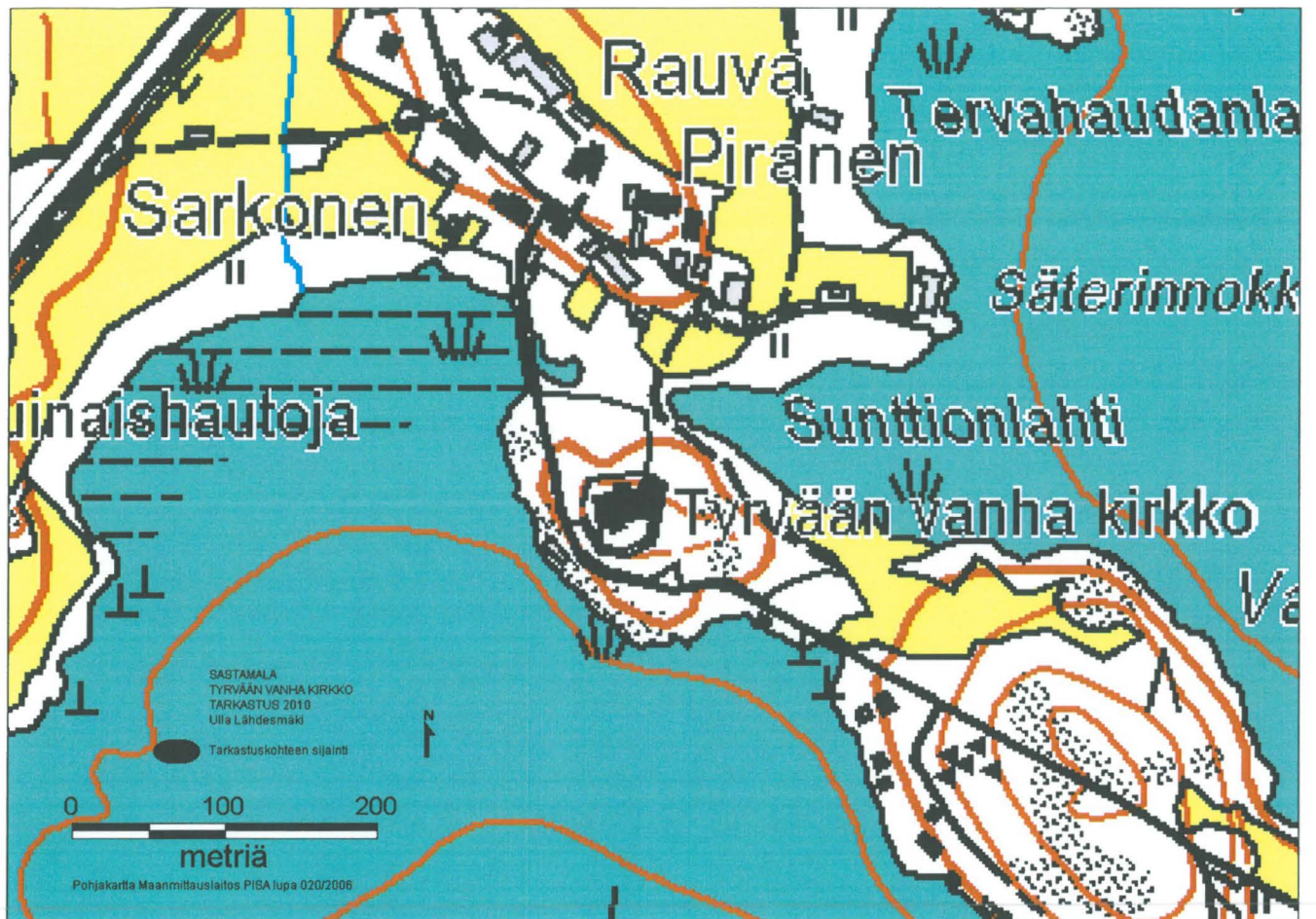
Kunta	Sastamala
Vanha kunta	Vammala
Kylä	Kalliala
Kohdenimi	Tyrvään vanhakirkko
Muinaisjäännöstunnus	912 000 001
Inventointinumero	
MJ-tyyppi	kirkkorakenteet
Ajoitus	historiallinen
Selkeä ajoitus	keskiaikainen
Rauhoitusluokka	1
Lukumäärä	1
Peruskarttanumero	2121 07
Peruskartan nimi	Vammala
Z1-koordinaatti	0063
P1-koordinaatti	6811 781
I1-koordinaatti	3283 105
Koordinaattiselite	Vammalan kirkosta 2,2 km itäkoilliseen.

Kohteen kuvaus

Pyhän Olavin kirkko on rakennettu n. 1490 - 1550. Arkkitehtuuriltaan se kuuluu keskiajan satakuntalaiseen kirkkotyyppiin, jonka luonnonkivistä rakennetut seinät on päätykolmioissa korotettu tiilimuurauksella koristekomeroineen. Kirkon itäpäädyn pyörökomeroaihe on kirkon erityinen tunnusmerkki. Pääosa kirkon keskiaikaisista puuveistoksista on talletettu Kansallismuseoon, niiden joukossa edustava 1600-luvun alttarikaappi. Kirkossa on Antti Piimäsen 1748 rakentama paanukattu, joka kuuluu Suomen vanhimpiin. Kirkon sisäasu on vuodelta 1780. Kirkko paloi syksyllä 1997. Itse keskiaikainen kirkkorakennus on edelleen käytössä.

Kiinteäksi muinaisjäännökseksi katsotaan kirkon alla olevat osat ja kirkkotarha.

Tarkastus 2010 kohdistui kirkkopihan alueelle.

Tarkastuskohde Tyrvään vanhan kirkon itäpäässä. Pohjakartta: Maanmittauslaitos, PISA lupa 020/2006. PK 212107.

Kuvaliite

Sastamala, Tyrvään vanhan kirkon kirkkopihan tarkastus 2010. Kaapeliojan C (naulat) ja D (tiilenpalat) löydettyjä esineitä. Kuva U. Lähdesmäki.

Historiallisen ajan löytöjä, jotka Pirkanmaan maakuntamuseon tutkija Ulla Lähdesmäki otti talteen Sastamalan Tyrvään vanhan kirkon tarkastuksessa 20.4.2010.
Ks. Ulla Lähdesmäen tarkastuskertomus Museoviraston arkistossa.

Diar. 8.6.2010

Luetteloinut HuK Mari Luukkonen

Oja C

1. RAUTANAULA, 2 kpl

16,9 g

Mitat: 7,5 x 1,4 cm ja 6,0 x 1,2 cm.

Löydöt otettiin talteen tarkastettaessa Tyrvään vanhan kirkon maille kaivettua sähkökaapelia. Kuopat oli tarkastusajankohtana jo peitetty.

Kylä: Kalliala

Tila: 881:1 Tyrvään vanhan kirkon tontti

Maanomistaja: Vammalan ev.lut. seurakuntayhtymä

PK 2121 07

